

Παρέμβαση της Ένωσης Πληροφορικών Ελλάδας

στην Προκαταρτική Διαβούλευση

για την Αναμόρφωση του Θεσμικού Πλαισίου Μελετών και Έργων

Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας
Αθήνα, 28 Ιανουαρίου 2010

Πίνακας Περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	3
2. Υπάρχουσα Κατάσταση στον κλάδο των μελετών και έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών	4
3. Σύντομη ιστορική αναδρομή	5
4. Ειδικότερες παρατηρήσεις επί του ΠΔ 138/2009.....	7
5. Προτάσεις ΕΠΕ.....	8
6. Επίλογος.....	12
Παράρτημα	13

1. Εισαγωγή

Ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. Δημήτρης Ρέππας, στο πλαίσιο προκαταρκτικής διαβούλευσης για την αναμόρφωση του πλαισίου μελετών και έργων, έχει καλέσει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να καταθέσουν τις προτάσεις τους έως τις 29 Ιανουαρίου 2010, προκειμένου να ληφθούν υπόψη στη διαμόρφωση των κυβερνητικών θέσεων που θα δοθούν στη δημοσιότητα για δημόσια διαβούλευση.

Στον τομέα της ανάθεσης συμβάσεων μελετών και παροχής υπηρεσιών, μετά από την τετραετή εφαρμογή του Ν.3316/2005, εντοπίστηκαν, καταγράφηκαν και διατυπώθηκαν συγκεκριμένα προβλήματα, ελλείψεις και αδυναμίες. Έτσι, είναι αναγκαία η αναμόρφωση και συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, οι παρεμβάσεις θα γίνουν σε τρεις βασικούς άξονες, στους οποίους και ζητείται η άποψη των φορέων για:

- τη βελτίωση της ποιότητας των μελετών και των παρεχόμενων υπηρεσιών,
- τη διαφάνεια και την αξιοκρατία στις αναθέσεις, και
- τη μείωση του χρόνου και του κόστους της διαδικασίας ανάθεσης και εκπόνησης μελετών.

Όσον αφορά στο σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων, θα επιχειρηθεί η αντικειμενική αξιολόγηση και συνεκτίμηση όλων των στοιχείων και των μεγεθών, καθώς και του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου ανάθεσης των δημοσίων έργων, με στόχο την αντιμετώπιση των προβλημάτων, των ενδεχόμενων στρεβλώσεων και των προβληματικών διαχειριστικών πρακτικών.

Η διαδικασία διαβούλευσης που ξεκινά το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, υιοθετεί τους ακόλουθους βασικούς άξονες:

- Διασφάλιση της ποιότητας των παραγόμενων έργων.
- Σύντμηση του χρόνου και του κόστους του παραγόμενου έργου, χωρίς υπερβάσεις και αποκλίσεις από το βασικό αντικείμενο των παραγόμενων έργων.
- Διαφάνεια και αξιοκρατία στις αναθέσεις, με την ανάρτηση στο διαδίκτυο πλήρους εικόνας για την πορεία κάθε έργου.
- Προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο της βιώσιμης Πράσινης Ανάπτυξης.
- Βέλτιστο συνδυασμό των δαπανών στη διάρκεια ζωής του έργου και της ποιότητας, ώστε να επιτευχθούν οι προδιαγραφές και απαιτήσεις του χρήστη σε βάθος χρόνου.

Στο παραπάνω πλαίσιο, το ΔΣ της Ένωσης Πληροφορικών Ελλάδας, στη συν. 51/9-1-2010, αποφάσισε τη συμμετοχή στη διαβούλευση και την υποβολή των απόψεών της στους συναρμόδιους φορείς, αναφορικά με τις μελέτες και τα έργα Πληροφορικής και Επικοινωνιών, όπως επίσης και τις απόψεις της για την κατηγορία μελετών 28 του Ν.3316/2005, καθώς μέσω του Νόμου αυτού δημιουργήθηκε η νέα κατηγορία Μελετών με τίτλο "Μελέτες Συστημάτων Πληροφορικής και Δικτύων".

2. Υπάρχουσα Κατάσταση στον κλάδο των μελετών και έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Τα μεγάλα έργα Πληροφορικής και Επικοινωνιών ξεκίνησαν στην Ελλάδα τη δεκαετία του '90 (π.χ. TAXISnet, ψηφιοποίηση ΟΤΕ, Ολυμπιακά έργα, κ.α.). Εντούτοις, δύο δεκαετίες μετά, εξακολουθούν να υλοποιούνται χωρίς την ύπαρξη συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου, το οποίο θα λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες αποτελεσματικού σχεδιασμού, μελέτης, ανάθεσης, υλοποίησης, ελέγχου, επίβλεψης και παραλαβής.

Τα έργα Πληροφορικής και Επικοινωνιών αντιμετωπίζονται στην καλύτερη περίπτωση ως προμήθειες εξοπλισμού ή υπηρεσιών, βάσει της νομοθεσίας περί προμηθειών, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αναγκαιότητα εκπόνησης των απαραίτητων μελετών, σχεδιασμού, ανάλυσης απαιτήσεων, τεχνικών προδιαγραφών λειτουργίας, ασφάλειας και συντήρησης, επίβλεψης της ανάπτυξης, διαδικασιών παραλαβής, κλπ.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΠΕ έχει δεχθεί πάρα πολλές καταγγελίες για τις ακολουθούμενες διαδικασίες δημοπράτησης βάσει του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου περί προμηθειών. Τα προβλήματα εντοπίζονται κυρίως στους ακόλουθους τομείς :

- Σύνταξη Τεχνικών Προδιαγραφών

Οι τεχνικές προδιαγραφές, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, συντάσσονται χωρίς επιστημονικό έλεγχο, από ανεπαρκή, αναρμόδια και ακατάλληλα άτομα, χωρίς διαδικασίες διασφάλισης της επιστημονικής τους επάρκειας. Σε αρκετές περιπτώσεις επίσης, ο φορέας υλοποίησης δεν στελεχώνεται καν με Πληροφορικούς για τη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών. Ποιοι συντάσσουν στις περιπτώσεις αυτές τις τεχνικές προδιαγραφές; Ποιοι υπογράφουν τεχνικές προδιαγραφές που συνέταξαν άλλοι, εκτός των φορέων τους;

- Επιτροπή Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών

Η σύνθεση των επιτροπών αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών είναι στην πλειοψηφία των περιπτώσεων ακατάλληλη, καθώς συνήθως απαρτίζεται από επιστήμονες άλλων κλάδων, εκτός Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις πολλών φορέων του Δημοσίου, των ΟΤΑ και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπου τις επιτροπές αξιολόγησης απαρτίζουν στο σύνολό τους επιστήμονες άλλων κλάδων (π.χ. Μαθηματικοί, Φυσικοί, Πολιτικοί Μηχανικοί, Μηχανολόγοι Μηχανικοί, Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί, Χημικοί Μηχανικοί, κλπ). Συχνό είναι το φαινόμενο αντίστοιχες επιτροπές να αποκλείουν αναίτιολογητα τεχνικές προσφορές που δεν μπορούν ή δεν θέλουν να κατανοήσουν επιστημονικά και τεχνικά. Τι είδους αξιολόγηση μπορούν να κάνουν επιτροπές που έχουν την ανωτέρω σύνθεση;

- Συμβασιοποίηση

Η διαδικασία της συμβασιοποίησης πάσχει σοβαρά, ως αποτέλεσμα των αδυναμιών στη σύνταξη των προδιαγραφών και την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών. Αποτέλεσμα είναι η αδυναμία αποτύπωσης των συμβατικών δεσμεύσεων των αναδόχων και η συνακόλουθη διασφάλιση της ποιότητας της υλοποίησης του έργου.

- Υλοποίηση Έργων

Οι ανάδοχοι των έργων πληροφορικής δεν μεριμνούν για την ποιότητα του τελικά παραγόμενου προϊόντος, μέσω της αξιοποίησης του κατάλληλου επιστημονικού δυναμικού, καθώς δεν έχουν προσδιοριστεί σε θεσμικό επίπεδο τα επαγγελματικά προφίλ του επιστημονικού προσωπικού που απαιτείται για την υλοποίηση των έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Αντίστοιχα, ακόμα και όταν υπάρχουν σαφείς και ξεκάθαρα διατυπωμένες οι συμβατικές υποχρεώσεις του αναδόχου σε ότι αφορά την ποιότητα των παραδοτέων του έργου, ο αντίστοιχος φορέας αδυνατεί να τις ελέγξει και

να τις επικυρώσει κατά την παραλαβή λόγω έλλειψης προσωπικού με την κατάλληλη επιστημονική κατάρτιση και τεχνογνωσία.

- Παρακολούθηση Προόδου Έργων

Τα έργα Πληροφορικής χαρακτηρίζονται από το ότι κατά βάση πρόκειται σε μεγάλο βαθμό για πνευματική εργασία, για ολοκληρωμένες υπηρεσίες και όχι απλά "προϊόντα", με μη-φυσικά και συχνά μη-μετρήσιμα συμβατικά παραδοτέα. Οι ιδιαιτερότητες αυτές καθιστούν τη διαχείρισή τους ιδιαίτερα δύσκολη και απαιτούν μεγάλη εξειδίκευση, σε σχέση με τη διαχείριση κατασκευαστικών ή έργων άλλου είδους γενικά. Κατά συνέπεια, η παρακολούθηση της προόδου και η επισήμανση αποκλίσεων, τόσο σε επίπεδο τεχνικών προδιαγραφών όσο και σε καθαρά οικονομικό επίπεδο, μπορεί να γίνει μόνο μέσω της αξιοποίησης του κατάλληλου επιστημονικού δυναμικού, δηλαδή επιστημόνων Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

- Παραλαβή Έργων

Σήμερα, δεν προβλέπεται καμία ουσιαστική διαδικασία ελέγχου ποιότητας και επίβλεψης της προόδου υλοποίησης των έργων, παρά μόνο στο στάδιο της παραλαβής τους. Οι παραλαβές των έργων Πληροφορικής υλοποιούνται με το θεσμικό πλαίσιο περί προμηθειών, δηλαδή σε επίπεδο "προϊόντος" και όχι ολοκληρωμένης υπηρεσίας. Ακόμη και με αυτό το πλαίσιο όμως, οι επιτροπές παραλαβής που ορίζονται δεν απαρτίζονται από επιστήμονες Πληροφορικής, αλλά κατά κανόνα από επιστήμονες άλλων επιστημονικών κλάδων. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Ολυμπιακού Έργου C4I, το οποίο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο των Ολυμπιακών Έργων, αλλά ποτέ δεν παρελήφθη επισήμως, καθώς μεταξύ άλλων η Επιτροπή Παραλαβής απαρτιζόταν από επιστήμονες άλλου κλάδου, και όχι της Πληροφορικής, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να αξιολογήσει σωστά το μέγεθος του προβλήματος και τις ελλείψεις των παραδοτέων.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν τα δημόσια έργα Πληροφορικής και Επικοινωνιών, αλλά και τα έργα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων "Κοινωνία της Πληροφορίας" του Γ' ΚΠΣ 2000-2006 και "Ψηφιακή Σύγκλιση" του ΕΣΠΑ 2007-2013, να εξακολουθούν να σχεδιάζονται, να μελετώνται, να υλοποιούνται και να παραλαμβάνονται μέχρι και σήμερα με διαδικασίες που δεν εφαρμόζουν τις προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου που διέπει τα δημόσια έργα. Μάλιστα, τα έργα Πληροφορικής και Επικοινωνιών αποτελούν τη μοναδική κατηγορία δημοσίων έργων που βρίσκεται εκτός θεσμικού πλαισίου.

Οι συνέπειες που έχει η ανυπαρξία θεσμικού πλαισίου για τις μελέτες και τα έργα Πληροφορικής και Επικοινωνιών, καθώς και η ανυπαρξία θεσμοθετημένων διαδικασιών σχεδιασμού, προκήρυξης, ανάθεσης, παρακολούθησης και παραλαβής έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών είναι εμφανείς, τόσο στην ποιότητα όσο και στην αξιοπιστία των έργων που έχουν υλοποιηθεί όλα αυτά τα χρόνια. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η κατάρρευση του TAXIS το 1999, οι τηλεφωνικές υποκλοπές το 2004, καθώς και η παραβίαση των συστημάτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού το 2006. Όσο περισσότερο καθυστερεί η εφαρμογή θεσμικού πλαισίου στα έργα Πληροφορικής και Επικοινωνιών, τόσο μεγαλύτερες είναι οι ζημιές, οι κίνδυνοι, και τελικά το κόστος, οικονομικό και όχι μόνο, παρόμοιων έργων για την ελληνική κοινωνία.

3. Σύντομη ιστορική αναδρομή

Το Δεκέμβριο του 2000, ψηφίστηκε ο ν. 2867/2000 "Οργάνωση και λειτουργία των τηλεπικοινωνιών και άλλες διατάξεις" ο οποίος προέβλεπε τη θεσμική κατοχύρωση του οικονομικού και κοινωνικού ρόλου των Πληροφορικών μέσω της διαμόρφωση ενός πλαισίου ανάπτυξης της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Ειδικότερα, οι διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 13 του ν. 2867/2000 εξουσιοδότησαν τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, Ανάπτυξης, και Περιβάλλοντος,

Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων να εκδώσουν Προεδρικά Διατάγματα για τη ρύθμιση θεμάτων που άπτονται των μελετών, των δημοσίων έργων, των υπηρεσιών και των εγκαταστάσεων Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών. Αυτή ήταν και η πρώτη ολοκληρωμένη προσπάθεια θεσμικής ρύθμισης του ζητήματος και μάλιστα με τρόπο ολοκληρωμένο αφού περιελάμβανε όχι μόνο τα ζητήματα των μελετών, που συζητούνται σήμερα, αλλά και τα ζητήματα των έργων, των υπηρεσιών και των εγκαταστάσεων ΤΠΕ τα οποία εξουσιοδοτήθηκαν να ρυθμίσουν με κανονιστικές πράξεις οι αρμόδιοι Υπουργοί.

Αν και καθυστερημένα, το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, ως καθ' ύλην αρμόδιο, ξεκίνησε διαβουλεύσεις με τους αρμόδιους φορείς και στις 17 Φεβρουαρίου 2003, με σχετικό έγγραφο, διαβιβάστηκε στην Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας και στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για τις Εγκαταστάσεις Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, το οποίο επεξεργάστηκε το Υπουργείο, σε εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 11 του άρθρου 13 του ν. 2867/2000. Στις 24 Μαρτίου 2003, η Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας κατέθεσε στους συναρμόδιους υπουργούς τις απόψεις της, διατυπώνοντας τις αναγκαίες τροποποιήσεις και προσθήκες, ώστε να διαμορφωθεί ένα άρτιο και ρεαλιστικό θεσμικό πλαίσιο (<http://www.epe.org.gr/showarticle.jsp?articleid=70>). Το ΤΕΕ δεν ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση, παρά τη σοβαρότητα του θέματος. Αντιθέτως, παρασκηνιακώς δρώσες ομάδες μελών του, επέβαλαν το πάγωμα του σχεδίου παρά τις συνεχείς οχλήσεις της Ένωσής μας που επιτακτικά ζητούσε την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την έναρξη ανάλογης διαδικασίας για τη διαμόρφωση του άλλου προεδρικού διατάγματος για τις μελέτες, τα δημόσια έργα και τις υπηρεσίες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (αρ. 13 παρ. 10 του ν. 2867/2000).

Στη συνέχεια, και ενώ παρέμεναν σε ισχύ οι ανωτέρω διατάξεις, με το Ν.3316/2005 δημιουργήθηκε μια νέα κατηγορία Μελετών με αριθμό 28 και τίτλο "Μελέτες Συστημάτων Πληροφορικής και Δικτύων". Η ρύθμιση αυτή ήταν σαφέστατα αποσπασματική αφού περιορίζονταν μόνο στο ζήτημα των μελετών και, το κυριότερο, δημιουργούσε μια σύγκρουση αρμοδιοτήτων μεταξύ ΥΜΕ και ΥΠΕΧΩΔΕ, τουλάχιστον ως προς το ζήτημα των μελετών. Υπήρχαν, όμως, και άλλα επιμέρους σοβαρά ζητήματα που καθιστούσαν αυτή την επιλογή προβληματική: Η ένταξη έστω των μελετών Πληροφορικής στο καθεστώς των παραδοσιακών κατασκευών, απαιτούσε, για να ενεργοποιηθεί η εν λόγω κατηγορία μελετών και να λειτουργήσει το αντίστοιχο Μητρώο Μελετητών σύμφωνα με το Αρ.39, παρ.7, να εκδοθεί προεδρικό διάταγμα που θα ρύθμιζε όλες τις απαραίτητες λεπτομέρειες. Το ΥΠΕΧΩΔΕ όμως καθυστέρησε υπερβολικά τις διαδικασίες έκδοσης του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, σε σημείο που έγινε ειδική μνεία για την εκκρεμότητα αυτή και στο Ν.3481/2006 (Αρ.5, παρ.6).

Ακολούθως, με το νόμο 3431/2006 για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, καταργήθηκαν, μεταξύ των άλλων, και οι διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 10, 11 του ν. 2867/2000. Ωστόσο, στο άρθρο 71, περιλήφθηκε εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης (ΚΥΑ) με την οποία θα «καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις (προδιαγραφές) που θα πρέπει να πληροί η μελέτη, η κατασκευή, η συντήρηση και η επίβλεψη τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων πληροφορικής, οι κυρώσεις και λοιπές συνέπειες που συνεπάγεται η παράβαση των εν λόγω απαιτήσεων, η πιστοποίηση της εκπλήρωσης των ως άνω απαιτήσεων και ο έλεγχος τους, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα που άπτεται των ανωτέρω.». Και πάλι όμως, ο αρμόδιος Υπουργός, δεν ανταποκρίθηκε στη νομοθετική του ευθύνη και μέχρι σήμερα δεν έχει κινηθεί για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης.

Αυτό που είδαμε να υλοποιείται, προεκλογικά και με καθυστέρηση 4,5 ετών, ήταν η έκδοση της κανονιστικής νομοθεσίας που προέβλεπε ο νόμος περί μελετών. Ειδικότερα, στις 24 Σεπτεμβρίου 2009, δημοσιεύθηκε το ΠΔ 138/2009 (ΦΕΚ 185/24-9-2009) το οποίο περιελάμβανε ειδική διάταξη που ανέβαλε την ενεργοποίηση της κατηγορίας 28, και μάλιστα προβλέποντας ότι δεν πρόκειται να ενεργοποιηθεί η κατηγορία αυτή πριν την 1-7-2011! Όπως φαίνεται κάποιοι εργάστηκαν σκληρά όλα αυτά τα χρόνια, με μοναδικό σκοπό να καθυστερήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο τη θεσμοθέτηση του πλαισίου υλοποίησης των έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην Ελλάδα παρά την ξεκάθαρη βούληση του νομοθέτη από το 2000 να ρυθμίσει

τα ζητήματα που άπτονται των υποδομών ΤΠΕ σε όλο το εύρος και το βάθος τους. Η εκτελεστική εξουσία, αντί να ανταποκρίνεται στις νομοθετικές της υποχρεώσεις, συνέχιζε να είναι όμηρος του παρασκηνίου και του τεχνολογικού μεσαιώνα που το τελευταίο έχει επιβάλλει.

4. Ειδικότερες παρατηρήσεις επί του ΠΔ 138/2009

Σύμφωνα με το ΠΔ 138/2009 (ΦΕΚ 185/24-9-2009), που αναφέρεται στα Μητρώα Μελετητών και Εταιρειών Μελετών καθώς και το αρθ. 1, παρ. 7 του ΠΔ αυτού, «*Αρμόδια υπηρεσία*» για την *τήρηση των μητρώων, τη χορήγηση των "πτυχίων" και την εκτίμηση της "εμπειρίας"* είναι η *Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών (Δ 15) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ή οποιαδήποτε άλλη υπηρεσιακή μονάδα ορίζεται στις κείμενες εκάστοτε διατάξεις ως αρμόδια για την τήρηση των Μητρώων.*

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθ. 2. του ίδιου ΠΔ, *"για την εγγραφή στην Α' τάξη απαιτείται μόνο η παρέλευση τετραετίας τουλάχιστον από τη λήψη του τίτλου σπουδών και η κτήση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, σε όποιες περιπτώσεις αυτή προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις"*.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την παρ. 1 του αρθ. 6 του ίδιου ΠΔ, *"Για την χορήγηση και αναθεώρηση των πτυχίων των μελετητών και των Γραφείων μελετών εκδίδεται απόφαση α) του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, όταν αφορά Εταιρείες μελετών που ζητούν να καταταγούν στην Δ' και Ε' τάξη κατηγορίες μελετών και β) του αρμόδιου Γενικού Διευθυντή της Γ.Γ.Δ.Ε./Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. στις λοιπές περιπτώσεις. Οι ανωτέρω αποφάσεις εκδίδονται ύστερα από γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Μητρώου, επιφυλασσομένων των διατάξεων των άρθρων 10 παρ. 8, 11 παρ. 5 και 13 παρ. 3. Οι διαδικασίες τήρησης και ελέγχου των Μητρώων, λειτουργίας και υποστήριξης της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Μητρώου και των Πειθαρχικών Συμβουλίων, καθώς και εκτέλεσης των πειθαρχικών ποινών που επιβάλλονται από αυτά διεκπεραιώνονται από το Τμήμα τήρησης των Μητρώων Μελετητών και Εταιρειών Μελετών της αρμόδιας Υπηρεσίας"*.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ 3 του αρθ. 6 του σχετικού ΠΔ, *"Κατά της απόφασης εγγραφής ή μεταβολών της εγγραφής στα Μητρώα Μελετητών και Εταιρειών Μελετών, χωρεί ένσταση από το μελετητή ή την Εταιρεία μελετών που αφορά η απόφαση. Οι ενστάσεις κατατίθενται, ή αποστέλλονται με τηλεομοιοτυπία (telefax), μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης στον ενδιαφερόμενο και απευθύνονται στην αρμόδια Υπηρεσία, η οποία εισάγει άμεσα το θέμα για γνωμοδότηση στη Γνωμοδοτική Επιτροπή Μητρώου. Επί των ενστάσεων αποφαινεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, όταν προσβάλλεται απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε./Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. και ο Γενικός Γραμματέας στις λοιπές περιπτώσεις, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή τους. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας τεκμαίρεται ως απόρριψη της ένστασης. Το αρμόδιο όργανο μπορεί όμως και μετά την λήξη της προθεσμίας αυτής να εκδώσει απόφαση περί αποδοχής, εν όλω ή εν μέρει, της ενστάσεως. Μετά την άπρακτη πάροδο της σχετικής προθεσμίας η υπηρεσία ενημερώνει άμεσα και γραπτά τον ενιστάμενο για την τεκμαιρόμενη απόρριψη της ένστασής του"*.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 15. "Εφαρμογή του ν. 3316/2005" του εν λόγω ΠΔ, στις μελέτες συστημάτων πληροφορικής και δικτύων, ορίζονται τα ακόλουθα:

1. Για την εγγραφή μελετητών ή εταιρειών μελετών στην κατηγορία 28 του άρθρου 2 παρ. 2 ν. 3316/2005, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος.
2. Οι διατάξεις του ν. 3316/2005 εφαρμόζονται στις μελέτες και συμβάσεις παροχής συναφών υπηρεσιών της κατηγορίας 28 του άρθρου 2 παρ. 2 του νόμου, των οποίων οι προκηρύξεις θα σταλούν για δημοσίευση μετά την 1.7.2011.

Οι επισημάνσεις της Ένωσης Πληροφορικών Ελλάδας αναφορικά με το ΠΔ 138/2009 είναι οι ακόλουθες:

1. Παρατηρούμε ότι ενώ εντάσσει τις Μελέτες Συστημάτων Πληροφορικής και Δικτύων στις διατάξεις του εν λόγω ΠΔ, θα αρχίσει να τις ρυθμίζει μετά από 2 χρόνια (από τη 1-7-2011). Αυτό είναι εντελώς αδιανόητο διότι, σε αντίθεση με τη συνήθη τακτική όπου οι διατάξεις προβλέπουν καταληκτική προθεσμία έκδοσης της δευτερογενούς νομοθεσίας, στο συγκεκριμένο ΠΔ βλέπουμε να εισάγεται η λογική του προσδιορισμού χρονικού ορίου προ του οποίου ΔΕΝ πρόκειται να ρυθμιστεί ένα ζήτημα!
2. Θεωρητικά κάποιος πτυχιούχος ΑΕΙ Πληροφορικής που έχει συμπληρώσει τετραετία από την λήψη του πτυχίου του, και αφού δεν προβλέπεται άδεια άσκησης επαγγέλματος στην Πληροφορική, θα μπορεί να κάνει αίτηση στη Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών (Δ 15) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων για να εγγραφεί στην κατηγορία μελετών 28, ως μελετητής Α τάξης. Αυτό, ωστόσο, δεν είναι δυνατό διότι λείπει η Υπουργική απόφαση η οποία *προσδιορίζει το αντικείμενο κάθε κατηγορίας και την αντιστοιχία του με το γνωστικό αντικείμενο των μελετητών που δικαιούνται να εγγραφούν ανά κατηγορία στο μητρώο*. Αυτή η Υπ. Απόφαση πρέπει να αναφέρει ρητά τα πτυχία Πληροφορικής και μόνο.
3. Ακόμη και το ότι δεν θα απαντάται καμία ένσταση κατά των αποφάσεων, αυτό θα θεωρείται εκ προοιμίου ως απόρριψη της ένστασης, χωρίς καμιά αιτιολόγηση.
4. Λείπει ο προσδιορισμός του ποιοι θα έχουν το δικαίωμα να εκτελούν τα έργα Πληροφορικής.

Τέλος, είναι πραγματικά οξύμωρο το υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να ξεκινά ένα διάλογο για την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου ανάθεσης μελετών αναστέλλοντας την εφαρμογή του ΠΔ 138/2009 που εκδόθηκε για τον ίδιο ακριβώς σκοπό πριν λίγους μόνο μήνες. Σύμφωνα με το ΠΔ 193/2009 (ΦΕΚ 232/18-12-2009) με τίτλο *Αναστολή του Π.Δ. «Μητρώα μελετητών και εταιρειών μελετών»*, *"Αναστέλλεται η ισχύς του Π.Δ. 138/2009 (185Α/2009) «Μητρώα Μελετητών και Εταιρειών Μελετών» μέχρι 16.11.2010. Μέχρι την παραπάνω ημερομηνία, εξακολουθούν να ισχύουν οι προηγούμενως ισχύουσες διατάξεις."*

Είναι λοιπόν προφανές ότι για μια ακόμη φορά παραπέμπεται στις καλές ενδές η εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων του Ν.3316/2005, όσον αφορά στην κατηγορία Μελετών 28 με τίτλο "Μελέτες Συστημάτων Πληροφορικής και Δικτύων".

5. Προτάσεις ΕΠΕ

Οι παλινωδίες των κυβερνήσεων από το 2000 έως και σήμερα, παρά τις ρητές νομοθετικές ρυθμίσεις και εξουσιοδοτικές διατάξεις από το 2000 και εξής, οι οποίες οφείλονται κατά κύριο λόγο είτε στην έλλειψη σαφούς πολιτικής βούλησης, είτε στις ασφυκτικές πιέσεις που ασκούν γνωστοί κύκλοι, πρέπει να αναγνωριστεί, ότι:

1. Στερούν τη χώρα από το αναγκαίο θεσμικό περιβάλλον που θα τις επιτρέψει να αναπτύξει τις κρίσιμες υποδομές επί των οποίων θα στηριχθεί η χώρα για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό της.
2. Δίνουν το μήνυμα στις παρασκηνακώς δρώσες συντεχνίες ότι μπορούν να κόψουν και να ράψουν την Πληροφορική στα μέτρα τους για να την ενδυθούν και να τη λεηλατήσουν. Βέβαια, αυτό δεν είναι και τόσο εύκολο, γι' αυτό και μέχρι σήμερα, το μόνο που κατάφεραν ήταν η πρωτοφανής διάταξη περί μη ρύθμισης μέχρι την 1.7.2011 ακόμη και για το επιμέρους θέμα των μελετών!
3. Εξοργίζουν τις χιλιάδες των Πληροφορικών που βλέπουν τις γνώσεις τους, που αποκτήθηκαν με χρήματα των φορολογούμενων πολιτών σε υψηλής ποιότητας τμήματα

της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να μπορούν να αξιοποιηθούν μόνο δια της μεταναστεύσεως.

4. Καταδικάζουν τη χώρα και το λαό μας σε ένα άκρως επικίνδυνο τεχνολογικό μεσαίωνα με ποικίλες και ευδιάκριτες, ακόμη και για τους μη ειδικούς, επιπτώσεις κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και αμυντικές.

Όπως έχει αναλυτικά τεκμηριωθεί από την ΕΠΕ, οι ιδιαιτερότητες των έργων ΤΠΕ είναι πολλές και εστιάζονται κυρίως στο ότι τα έργα Πληροφορικής:

1. είναι κατά βάση πνευματική-δημιουργική εργασία σε όλα τα επίπεδα,
2. τα υλικά αποτελέσματα των έργων πληροφορικής συμπεριλαμβάνουν τόσο μετρήσιμα χαρακτηριστικά (π.χ. μέγεθος κώδικα, χρόνοι απόκρισης, κτλ), όσο και μη άμεσα μετρήσιμα (π.χ. ποιότητα, αξιοπιστία, κτλ). Κατά κανόνα χαρακτηρίζονται από μη-φυσικές ιδιότητες, οι οποίες μετρώνται με εξειδικευμένες μεθοδολογίες και μετρικές, γεγονός που καθιστά δύσκολη -και σε ορισμένες περιπτώσεις ανέφικτη- την αποτύπωση ποιοτικών χαρακτηριστικών σε απλές ποσοτικές μετρήσεις,
3. οι μεθοδολογίες εκπόνησης/ανάπτυξης είναι πολλές και η αντίστοιχη εμπειρία σχετικά μικρή (μόλις λίγων δεκαετιών), εν συγκρίσει με άλλες επιστήμες,
4. για τους παραπάνω ακριβώς λόγους είναι απαραίτητο να αξιολογείται η (συνεχώς επικαιροποιημένη) επαγγελματική εμπειρία και κατάρτιση, καθώς και η ίδια η εργασιακή εμπειρία, αντί απλώς και μόνο να μετρώνται τα έτη από τη λήψη του πτυχίου - σε αντιδιαστολή με όλους τους κλάδους τεχνικών - κατασκευαστικών έργων.

Για το λόγο αυτό, θεωρούμε απαραίτητη, αφενός την **άμεση ενεργοποίηση των διαδικασιών που προβλέπει το άρθρο 71 του ν. 3431/2006 για τις εγκαταστάσεις Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών αξιοποιώντας ως κείμενο εργασίας το σχέδιο προεδρικού διατάγματα που είχε συνταχθεί το 2003 και τις προτάσεις της Ένωσής μας (<http://www.epe.org.gr/showarticle.jsp?articleid=70>).**

Περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη ότι ούτως ή άλλως, καμία ρύθμιση περί μελετών Πληροφορικής δεν μπορεί να γίνει μέχρι την 1.7.2011, **προτείνουμε την έναρξη ενός ουσιαστικού διαλόγου με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων και της Ένωσής μας, επί της καταλληλότητας του πλαισίου των παραδοσιακών κατασκευαστικών έργων για την περίπτωση των μελετών και έργων Πληροφορικής.** Γνώμη μας είναι ότι το πλαίσιο αυτό δεν είναι κατάλληλο. Οι λόγοι είναι πολλοί και γνωστοί σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες και προκύπτουν από την ιδιαίτερη φύση της επιστήμης της Πληροφορικής και των συναφών τεχνολογιών. Τους λόγους αυτούς είμαστε έτοιμοι να αναλύσουμε διεξοδικά όταν και όποτε κληθούμε να το κάνουμε. Παραθέτουμε στο παράρτημα του παρόντος ενδεικτικές αναφορές από την ογκώδη διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με τη διερεύνηση της ιδιαίτερης φύσης και του τρόπου οργάνωσης των διαδικασιών των έργων ΤΠΕ σε όλες τις φάσεις τους (σχεδιασμός, υλοποίηση, υποστήριξη και εξέλιξη). Ακόμη και η ορολογία είναι σαφώς διακριτή σε σύγκριση με τις παραδοσιακές κατασκευές.

Προς το παρόν, περιοριζόμαστε να τονίσουμε ότι οι βασικοί άξονες προτεραιότητας στους οποίους πρέπει να στηριχθεί η διαδικασία μελέτης και ανάπτυξης των έργων Πληροφορικής πρέπει να είναι οι ακόλουθοι:

- Δημιουργία Εθνικού Επιμελητηρίου Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Η Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας έχει ήδη προτείνει τη θεσμοθέτηση του Εθνικού Επιμελητηρίου Πληροφορικής και Επικοινωνιών - ΕΘΕΠΕ (<http://www.epe.org.gr/various/ETHEEP.zip>) ως απαραίτητης προϋπόθεσης για την αποτελεσματική συμμετοχή του συνόλου των πληροφορικών της Χώρας μας στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, καθώς επίσης και για τη διαμόρφωση των διαδικασιών μελέτης και ανάπτυξης έργων Πληροφορικής και

Επικοινωνιών. Για το θέμα αυτό η Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας έχει καταθέσει από το Φεβρουάριο σχετική ολοκληρωμένη πρόταση νόμου. Η ανυπαρξία ενός ενιαίου φορέα επιμελητηριακής έκφρασης όλων των πληροφορικών καθιστά προβληματική κάθε προσπάθεια αντιμετώπισης των στρεβλώσεων και των αντιεπιστημονικών αντιλήψεων του παρελθόντος που κρατούν ομήρους τους Πληροφορικούς και οδηγούν στη λεηλασία των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων από αντιπαραγωγικές συντεχνιακές αντιλήψεις.

- Συγκρότηση Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής στο Πλαίσιο μιας Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Στρατηγικής

Η Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας έχει ήδη καταθέσει της προτάσεις της για μια Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική, από το 2006 (βλ. <http://www.epe.org.gr/showarticle.jsp?articleid=235>). Παρά την παρέλευση τόσων ετών, οι προτάσεις παραμένουν επίκαιρες και τις επαναφέρουμε στο πλαίσιο της παρούσας διαβούλευσης.

Ταυτόχρονα, η εξειδίκευση της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής δεν μπορεί να γίνει χωρίς διασύνδεση με τις αντίστοιχες προσπάθειες που εξελίσσονται σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο, για τη συγκρότηση μιας Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Στρατηγικής (βλ. σχετική παρέμβαση ΕΠΕ στη Διαβούλευση ΕΕ 2020 στο σύνδεσμο <http://www.epe.org.gr/showarticle.jsp?articleid=386>).

- Εφαρμογή Διεθνών Προτύπων Διασφάλισης Ποιότητας

Αξιοποίηση των υφιστάμενων Ευρωπαϊκών φορέων τυποποίησης για τη συνδιαμόρφωση κανονισμών και προτύπων σχετικά με την κατάρτιση και υλοποίηση συμβάσεων εκτέλεσης δημοσίων έργων, την εκπόνηση δημοσίων μελετών και παροχή δημοσίων υπηρεσιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, καθώς και κανονισμών σχετικών με τον καθορισμό των προδιαγραφών που πρέπει να πληροί η μελέτη, η κατασκευή, η συντήρηση και η επίβλεψη τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων πληροφορικής.

Διαμόρφωση κανονισμών, προδιαγραφών και διαδικασιών πιστοποίησης της τήρησής τους για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας και ειδική σήμανση όσων πληρούν τις προδιαγραφές αυτές.

Πρέπει να καταστεί υποχρεωτική η εφαρμογή διεθνών ολοκληρωμένων προτύπων διασφάλισης ποιότητας, τουλάχιστον ως προς τον έλεγχο του παραγόμενου αποτελέσματος (βλ. πρότυπα τύπου ISO 9126 κτλ) ή κατά προτίμηση και ως προς τη διασφάλιση ποιότητας σε επίπεδο "βελτίωσης" της διαδικασίας (βλ. πρότυπα τύπου CMMI, SPI, IDEAL, κτλ). Επιπλέον, πρέπει να συνδεθεί, έμμεσα ή άμεσα, με την εξέλιξη των εγγεγραμμένων μελετητών στο μητρώο. Δηλαδή, δεν αρκεί για μια εταιρία-ανάδοχο να είναι στο μητρώο 5 ή 10 χρόνια για να αναβαθμιστεί σε κλίμακα, αλλά να πρέπει υποχρεωτικά να τηρεί τις αντίστοιχες προδιαγραφές-απαιτήσεις αναβάθμισης σύμφωνα με τα αντίστοιχα επίπεδα εντός του μοντέλου διασφάλισης ποιότητας, όπως π.χ. στο CMMI. Έτσι, θα επιλέγονται σύμφωνα με το νόμο ανάδοχοι έργων που αποδεδειγμένα διαθέτουν και (κυρίως) εφαρμόζουν τις κατάλληλες υποδομές διασφάλισης ποιότητας και αποτελεσματικής διαχείρισης έργων Πληροφορικής.

- Θεσμοθέτηση Μεθοδολογιών Διαχείρισης Έργων Πληροφορικής

Πρέπει να καταστεί υποχρεωτική η θεσμοθέτηση μεθοδολογιών software project management (SPM) σε επίπεδο διαχείρισης των έργων Πληροφορικής, σε αντιδιαστολή με τις κλασικές μεθοδολογίες project management. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να προβλέπονται πλέον -υποχρεωτικά- milestones με design/code reviews, περιοδικά refactorings (για μακροχρόνια έργα μεγάλης κλίμακας), συγκεκριμένες προδιαγραφές παραδοτέων (τεκμηρίωση), συγκεκριμένες πολιτικές (ασφάλειας, ανάκτησης από καταστροφές, επεκτάσεων, κλπ).

- Ίδρυση Διευθύνσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών σε όλους τους φορείς δημόσιου χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο της αποτελεσματικής διαμόρφωσης δομών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, απαιτείται η ίδρυση, λειτουργία, άμεση στελέχωση με Πληροφορικούς και αξιολόγηση του έργου διευθύνσεων ή τμημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, ανάλογα με το μέγεθός τους.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στη στελέχωση των σχετικών δομών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το υψηλό επίπεδο των προσώπων που θα αναλάβουν τις σχετικές ευθύνες και οι οποίοι δεν αρκεί απλώς να έχουν εκπαιδευτεί σε βάθος στην Πληροφορική και τις Επικοινωνίες, αλλά και να κατανοούν τα σύνθετα οργανωτικά και κοινωνικά ζητήματα που προκύπτουν από την ευρεία εφαρμογή των ΤΠΕ και να είναι σε θέση να εφαρμόσουν καινοτόμες προσεγγίσεις για την αντιμετώπισή τους. Το μέτρο αυτό αποτελεί την ασφαλιστική δικλείδα για την άμεση προσαρμογή της δημόσιας διοίκησης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο στην αποτελεσματική μελέτη και υλοποίηση έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

- Θεσμοθέτηση "Πληροφορικής Επάρκειας" Τελικών Δικαιούχων Έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Έχει πλέον αποδειχθεί, μετά την άκαρπη ολοκλήρωση 3 Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης (όπου μάλιστα το τελευταίο -Γ' ΚΠΣ- είχε ειδικά σχεδιασμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την υποστήριξη της μετάβασης της χώρας μας στην Κοινωνία της Πληροφορίας), ότι παρόλο που οι πόροι υπάρχουν, δυστυχώς η διαδικασία του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της παράδοσης-παραλαβής των έργων πληροφορικής από τους αρμόδιους φορείς πάσχει σοβαρά. Οι φορείς δεν είναι κατάλληλα στελεχωμένοι και δεν διαθέτουν επιστημονική πληροφορική κατάρτιση και επάρκεια, έτσι ώστε να παρατηρούνται φαινόμενα ανεπαρκών και αδιαφανών επιτροπών που οδηγούν σε κατασπατάληση πόρων χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα ανεπάρκειας που αφορούν τόσο σε αποκεντρωμένες κρατικές δομές (όπως δήμοι, νομαρχίες, κλπ) που υλοποιούν έργα μικρούς ή μεσαίου μεγέθους, αλλά και σε κεντρικές υπηρεσίες υπουργείων, οι οποίες καλούνται να υλοποιήσουν μεγάλα έργα. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι αυτό του C4I, το οποίο στοίχισε πανάκριβα στον φορολογούμενο πολίτη και το οποίο δεν παρελήφθη ακόμη, παρόλο που παρήλθαν στο μεταξύ περισσότερα από 5 χρόνια από την ολοκλήρωση των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας.

- Δημιουργία Πλαισίου Προδιαγραφών Έργων Πληροφορικής

Υπάρχει η ανάγκη δημιουργίας ενός γενικότερου πλαισίου προδιαγραφών για τα έργα Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Το πλαίσιο αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει πρότυπα και διαδικασίες ως προς το σχεδιασμό, τις απαιτούμενες μελέτες, τα υποχρεωτικά και μη-υποχρεωτικά παραδοτέα, τις υπηρεσίες υποστήριξης και συντήρησης. Μέρος του απαιτούμενου πλαισίου μπορεί να καλυφθεί από τα υφιστάμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας τύπου ISO, αλλά χρειάζονται πρόσθετες και πολύ συγκεκριμένες (πρακτικές) παρεμβάσεις και υποχρεωτικές διαδικασίες, ώστε να μην υπάρχει περιθώριο για παράδοση ημιτελών έργων ή απουσίας ελέγχων κατά την παραλαβή τους.

- Προσλήψεις επαρκούς αριθμού Πληροφορικού και συγκρότηση αρμόδιων εσωτερικών υπηρεσιών ώστε να εξασφαλίζεται η στελέχωση επιτροπών με επιστημονικά και αξιοκρατικά κριτήρια

Δεδομένου ότι σημαντικό κεφάλαιο της Ελλάδας αποτελεί το ανθρώπινο δυναμικό της, η αναμενόμενη δημιουργία του πλαισίου υλοποίησης έργων πληροφορικής θα πρέπει να αποσκοπεί στο να θέσει ιεραρχημένους στόχους λαμβάνοντας υπόψη το ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον, με σκοπό να κινητοποιήσει άμεσα το σύνολο του επιστημονικού δυναμικού που διαθέτει ήδη η χώρα μας στον κλάδο της Πληροφορικής.

Έχουν ήδη αναφερθεί τα προβλήματα που δημιουργούνται κατά τη διαδικασία σχεδιασμού, υλοποίησης και παραλαβής των έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών, πολλά από τα οποία οφείλονται στην επιστημονική ανεπάρκεια στον κλάδο της Πληροφορικής των φυσικών προσώπων που ορίστηκαν σε διάφορες επιτροπές ή ομάδες εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτούμε οι διάφορες επιτροπές και ομάδες εργασίας, όπως Σύνταξης Τεχνικών Προδιαγραφών, Σύνταξης Μελετών, Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών, Εξέτασης Ενστάσεων, Προσυμβατικού Ελέγχου, Επίβλεψης και Παραλαβής να συντονίζονται και να στελεχώνονται από Πληροφορικούς, σύμφωνα με σχετική μελέτη της ΕΠΕ (<http://review.epe.org.gr>) και τις προβλέψεις του ΠΔ 44/2009 περί επαγγελματικών δικαιωμάτων των Πληροφορικών, καθώς και με τη συμμετοχή άλλων στελεχών από άλλους επιστημονικούς κλάδους, ανάλογα με το αντικείμενο του έργου.

6. Επίλογος

Παρόλο που το χρονικό διάστημα μέχρι 29/1/2009 είναι εξαιρετικά μικρό για τη διατύπωση μιας δέσμης προτάσεων που θα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά το κενό δεκαετιών στον τομέα της μελέτης και ανάπτυξης των έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη χώρα μας, ευχόμαστε ολόψυχα η παρούσα δημόσια διαβούλευση να γίνεται επί της ουσίας και όχι για τους τύπους, προκειμένου να υποστηρίξει προειλημμένες αποφάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΠΕ, όπως πάντα, προσέρχεται καλόπιστα στο διάλογο αυτό προκειμένου να παρουσιάσει τις προτάσεις της.

Θεωρώντας ότι η Κυβέρνηση οφείλει να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανυπαρξία και τις υφιστάμενες στρεβλώσεις στο πλαίσιο σχεδιασμού, υλοποίησης, επίβλεψης και παραλαβής των έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη χώρα μας, εκθέσαμε τις προτάσεις και τους προβληματισμούς μας με αφορμή τη σχετική διαβούλευση. Είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε με τις απόψεις μας και τις παρεμβάσεις μας, ιδιαίτερα όταν θα παρουσιαστούν δημόσια οι προτάσεις του Υπουργείου.

Αναγνωρίζοντας την τεράστια σημασία και την αναγκαιότητα ολοκλήρωσης ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού πλαισίου παραγωγής έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών, με βάση την Ευρωπαϊκή και τη διεθνή εμπειρία, κόντρα σε συντεχνιακές κοντόφθαλμες αντιλήψεις που δρουν αντιπαραγωγικά και αντιεπιστημονικά για την προστασία "κεκτημένων", με απώτερο στόχο τη δημιουργία των υποδομών που θα εξασφαλίσουν την ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας στη Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Κοινωνία, δηλώνουμε την σταθερή μας επιδίωξη για την άμεση ολοκλήρωση του σχετικού πλαισίου και να συμβάλλουμε και στο μέλλον, όπως και όποτε χρειαστεί.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου
της Ένωσης Πληροφορικών Ελλάδας
Ο Πρόεδρος

Δημήτρης Τσίγκος
proedros @ epe.org.gr

Παράρτημα

Ενδεικτικές αναφορές στη διεθνή βιβλιογραφία περί έργων τη ανάπτυξης συστημάτων, υπηρεσιών και εγκαταστάσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών:

- [01] International Organization for Standardization, Quality management systems - Fundamentals and vocabulary, ISO 9000:2000, ISO publication, December 2000.
- [02] International Organization for Standardization, Quality management systems - Requirements, ISO 9001:2000, ISO publication, December 2000.
- [03] International Organization for Standardization, Quality Management Systems - Guidelines for performance improvements, ISO 9004:2000, ISO publication, December 2000.
- [04] CMMI Product Team, Capability Maturity Model Integration (CMMI), v1.1, Continuous Representation, CMU/SEI-2002-TR-003, Software Engineering Institute, Pittsburgh, PA, December 2001.
- [05] CMMI Product Team, Capability Maturity Model Integration (CMMI), v1.1, Staged Representation, CMU/SEI-2002-TR-004, Software Engineering Institute, Pittsburgh, PA, December 2001.
- [06] Mutafelija, Boris and Stromberg, Harvey, Systematic Process Improvement Using ISO 9001:2000 and CMMI, Artech House, Norwood, MA, April 2003.
- [07] NASA Software Engineering Lab (SEL), Recommended Approach to Software Development - Revision 3, SEL-81-305, SOFTWARE ENGINEERING LABORATORY SERIES, June 1992.
- [08] NASA Software Engineering Lab (SEL), Manager's Handbook for Software Development - Revision 1, SEL-84-101, SOFTWARE ENGINEERING LABORATORY SERIES, November 1990.
- [09] NASA Software Engineering Lab (SEL), COST AND SCHEDULE ESTIMATION STUDY REPORT, SEL-93-002, SOFTWARE ENGINEERING LABORATORY SERIES, November 1993.
- [10] NASA Software Engineering Lab (SEL), SOFTWARE MEASUREMENT GUIDEBOOK - Revision 1, SEL-94-102, SOFTWARE ENGINEERING LABORATORY SERIES, June 1995.
- [11] NASA Software Engineering Lab (SEL), SOFTWARE PROCESS IMPROVEMENT GUIDEBOOK - Revision 1, SEL-95-102, SOFTWARE ENGINEERING LABORATORY SERIES, March 1996.
- [12] David Zubrow, William Hayes, Jane Siegel, Dennis Goldenson, "Maturity Questionnaire", CMU/SEI-94-SR-7, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, June 1994.
- [13] William A. Florac, Robert E. Park, Anita D. Carleton, "Practical Software Measurement: Measuring for Process Management and Improvement", CMU/SEI-97-HB-003, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, April 1997.
- [14] Ronald P. Higuera, Yacov Y. Haimes, "Software Risk Management", CMU/SEI-96-TR-012, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, June 1996.
- [15] William A. Florac, "Software Quality Measurement: A Framework for Counting Problems and Defects", CMU/SEI-92-TR-022, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, September 1992.
- [16] James E. Tomayko, Harvey K. Hallman, "Software Project Management", SEI-CM-21-1.0, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, July 1989.
- [17] Jody Armour, Watts S. Humphrey, "Software Product Liability", CMU/SEI-93-TR-13, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, August 1993.

- [18] Watts S. Humphrey, "The Team Software Process (TSP)", CMU/SEI-2000-TR-023, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, November 2000.
- [19] Nancy G. Leveson, "Software Safety", SEI-CM-6-1.1, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, July 1987.
- [20] James S. Collofello, "Introduction to Software Verification and Validation", SEI-CM-13-1.1, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, December 1988.
- [21] Mark C. Paulk, Bill Curtis, Mary Beth Chrissis, Charles V. Weber, "Capability Maturity Model for Software, Version 1.1", CMU/SEI-93-TR-024, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, February 1993.
- [22] Donald J. Bagert, Thomas B. Hilburn, Greg Hislop, Michael Lutz, Michael McCracken, Susan Mengel, "Guidelines for Software Engineering Education, Version 1.0", CMU/SEI-99-TR-032, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, October 1999.
- [23] Bob McFeeley, "IDEAL: A User's Guide for Software Process Improvement", CMU/SEI-96-HB-001, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, February 1996.
- [24] Scott Hissam, Charles B. Weinstock, Daniel Plakosh, Jayatirtha Asundi, "Perspectives on Open Source Software", CMU/SEI-2001-TR-019, November 2001.
- [25] Brian P. Gallagher, Pamela J. Case, Rita C. Creel, Susan Kushner, Ray C. Williams, "A Taxonomy of Operational Risks", CMU/SEI-2005-TN-036, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, September 2005.
- [26] James S. Collofello, "The Software Technical Review Process", SEI-CM-3-1.5, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, June 1988.
- [27] H. Dieter Rombach, "Software Specifications: A Framework", SEI-CM-11-2.1, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, January 1990.
- [28] IEEE Standard for Software Quality Assurance Plans (IEEE Std 730-1998), Software Engineering Standards Committee of the IEEE Computer Society, June 1998.
- [29] IEEE Recommended Practice for Software Design Descriptions (IEEE Std 1016-1998), Software Engineering Standards Committee of the IEEE Computer Society, September 1998.
- [30] IEEE Recommended Practice for Software Requirements Specifications (IEEE Std 830-1998), Software Engineering Standards Committee of the IEEE Computer Society, June 1998.
- [31] Robyn R. Lutz (NASA/JPL), "Software Engineering for Safety: A Roadmap", from: "The Future of Software Engineering", Anthony Finkelstein (Ed.), ACM Press 2000.
- [32] Nancy R. Mead, "International Liability Issues for Software Quality", CMU/SEI-2003-SR-001, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, July 2003.
- [33] Frank McGarry, Rose Pajerski, Gerald Page, Sharon Waligora, Victor Basili, Marvin Zelkowitz, "Software Process Improvement in the NASA Software Engineering Laboratory", CMU/SEI-94-TR-22, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, December 1994.
- [35] Stephen Kan, Metrics and Methods In Software Quality Engineering, 2nd ed. (Addison Wesley, USA:2003).
- [36] Diomidis Spinellis, Code Reading, Addison Wesley (2003).
- [37] Diomidis Spinellis, Code Quality, Addison Wesley (2006).

- [38] Raymond KEHOE & Jarvis, ISO 9000-3 A tool for software product and Process improvements
- [39] Martyn Ould, Strategies for software engineering, the management of risk & quality, (Willey Series)
- [40] DeMacro Tom, Controlling software projects: management measurement and estimation.(New Jersey : Prentice Hall, 1982
- [41] Pfleeger S. L. and Bohner S.A., A Framework for Software Maintenance Metrics, CH2921-5/90/0000/0320, 1990 IEEE, pp. 320-327.
- [42] Pfleeger S. L., Measuring software reliability, IEEE Spectrum, August 1992, pp. 56-60.
- [43] Kitchenham B. and S.L. Pfleeger, Software Quality: the elusive target, IEEE Software, January 1996, pp. 12-21.
- [44] Kitchenham, B., Pfleeger, S.L. and Fenton, N., Towards a Framework for Software Measurement Validation, IEEE Transactions on Software Engineering, Vol. 21, No. 12, December 1995, pp. 929-944.
- [45] Pfleeger, S.L., Measuring Reuse: A Cautionary Tale, IEEE Software, July 1996, pp. 118-127.
- [46] Kitchenham, B., Pfleeger, S.L. and Fenton, N., Reply to: Comments on "Towards a Framework for Software Measurement Validation", IEEE Transactions on Software Engineering, Vol. 23, No. 3, March 1997, pp.189.
- [47] McAndrews, D.R., Establishing a Software Measurement Process, Technical Report CMU/SEI-93-TR-16 ESC-TR-93-193.
- [48] Khaled El Emam, A Methodology for Validating Software Product Metrics, June 2000, National Research Council Canada Institute for Information Technology, ERB-1076, NRC 44142.